

Ankara'nın Doğa Tarihine

Geçmiş dönemlerde Anadolu'da zürafa, fil ve gergedan gibi canlıların yaşamış olduğunu biliyor muydunuz? Örneğin, Ankara ve çevresi bir zamanlar geniş ormanlarla kaplıymış. Bu ormanlarda, atgiller, kemiriciler, domuzgiller, zürafagiller, hortumlu memeliler, gergedangiller, boynuzlular, kaplumbağalar gibi ailelerden çok sayıda canlı türü yaşarmış. Bugün bu canlı türlerinin büyük bölümü tükenmiş durumda. Onların bir zamanlar bu topraklarda var olduklarını, fosilleşmiş kalıntılarından anlıyoruz. Bu fosillerin bir bölümü Ankara'daki Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde sergileniyor.

Bir Yolculuk

Ankara ormanlarında zürafagillerden canlılar da yaşıyordu.

İşte, Ankara ormanlarında yaşayan atgillerden biri.

Ankara ormanlarında insansımaymunlar da yaşıyordu.

Bu da bugünkü fillerin atası sayılabilecek hortumlu memelilerden biri.

Müzedede, kocaman bir kara kaplumbağası fosili sergileniyor.

Müzedede sergilenen fosiller, 1989 yılından bu yana kentin çevresinde yürütülen kazılarda elde edilmiş. Bunlar arasında bizim ilgimizi en çok çekenler, günümüzden 10 milyon yıl önce yaşamış kocaman bir kara kaplumbağası fosili, zürafa, fil, at ve gergedan gibi canlılara ait fosiller ve *Ankarapithecus meteai* olarak adlandırılmış olan insansımaymun fosili oldu. Müzedeki araştırmacılar, insansımaymun fosilinin, bilim dünyası açısından büyük önem taşıdığını öğrendik. Bu fosilin bulunuş çalışmalarında görev alan Prof. Dr. Berna Alpagut'la söyleşi yaparak hazırladığımız "Bir Fosil Avcısını Tanımak İster misiniz?" yazımızı da okumanızı öneririz.

Araştırmacılar, eski dönemlerde Anadolu'da yaşamış bazı canlıların boyutlarının, bugünkü akrabalarınıninkilerden farklı olduğunu belirtiyorlar. Örneğin, 10 milyon yıl önce yaşamış zürafa, fil ve at gibi hayvanların boyutlarının daha küçük olduğunu öğrendik. Araştırmacılar, Anadolu'nun Asya, Avrupa ve Afrika kıtaları

arasında bir tür köprü konumunda olduğunu anlattılar. Burada, tıpkı bugün olduğu gibi geçmişte de çok sayıda canlı türü yaşamış. Bu nedenle kazılarda bulunan fosil örnekleri de büyük çeşitlilik gösteriyor.

Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara'nın Ulus semtinde bulunuyor. Müzedede, Anadolu'da yaşamış uygarlıklara ve tarihöncesi dönemlere ait buluntular sergileniyor. Çok zengin bir koleksiyona sahip olan Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nin, dünyanın en önemli müzelerinden biri olduğunu biliyor muydunuz? İnternet sitesinden bu müzeyle ilgili ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz:

<http://www.anadolumedeniyetlerimuzesi.gov.tr/A> nkara'daki önemli müzelerden biri de, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'ne (MTA) bağlı Tabiat Tarihi Müzesi. Bu müzenin İnternet adresiyse şöyle: http://www.mta.gov.tr/muze/muze_hakkinda_rs/m/muzehakkinda.html

Aslı Zülal

Çizimler: Bengi Genç

Kaynaklar

Temizsoy, İ., Alpagut, B., "Ankara'nın Doğa Tarihinden Bir Kesit: Sinap Formasyonu Kazıları". Anadolu Medeniyetleri Müzesi 1996 Yıllığı, T.C. Kültür Bakanlığı An. Med. Müzesi, Ankara, 1997.
Alpagut, B., Fortelius, M., Kappelman, J., "VIII. Arkeometri Sonuçları Toplantısı, 25-29 Mayıs 1992 Ankara, Aynı Basım", T.C. Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü

